

Osvětlování reklamních ploch

Ing. Radek Panchartek, Enika.CZ s. r. o.

Úvod

Firma Enika.CZ s. r. o. se v časopise Světlo několikrát prezentovala osvětlováním prestižních staveb, moderních i historických. Na úplně opačném pólu

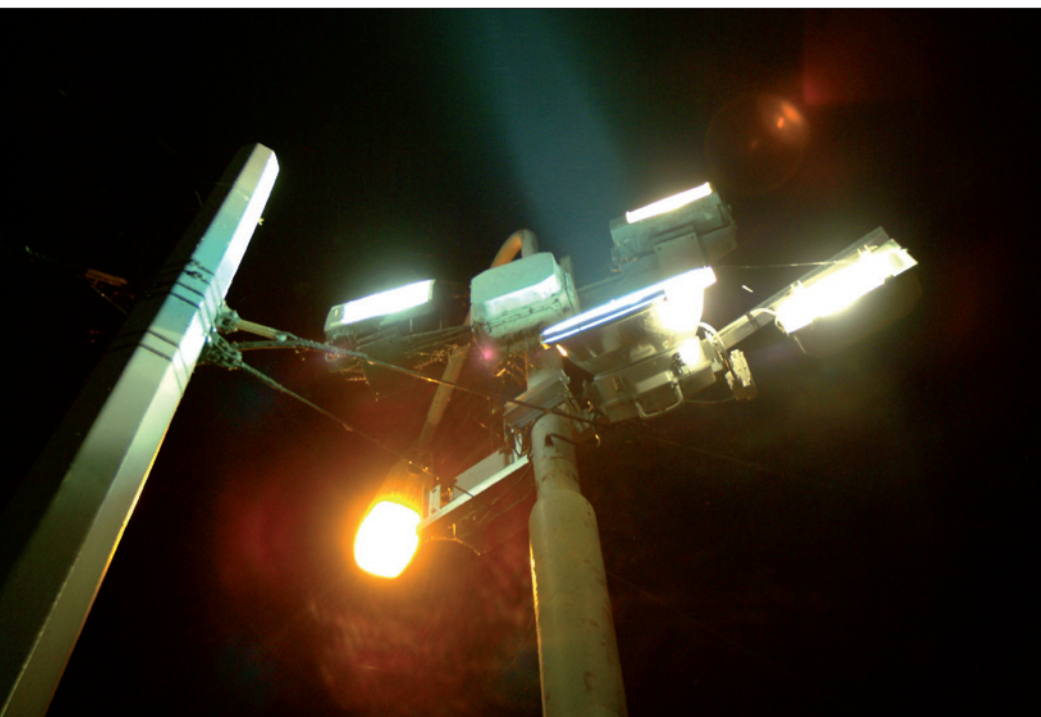
kvantifikovat v penězích, ale na účinnost reklamy mají nemalý vliv. Sem patří např. rovnoměrnost osvětlení reklamní plochy. Vznik nepříjemných odlesků, způsobujících špatnou čitelnost zobrazované informace, je velmi nežádoucí.

Kvalita se vyplatí

Vzhledem k tomu, že v současné době je nejdražší pracovní síla, a tedy i práce, kterou nelze dělat jinak než s přispěním lidské síly, je důležitým parametrem odolnost svítidla a jeho životnost. Nelze přehlížet ani zdánlivé detaily, jako je kvalitní silikonové těsnění s úpravou proti stárnutí nebo kování a spojovací šrouby z korozi odolné oceli, které lze snadno rozebrat i po letech vystavení dešti a mrazu. V opačném případě se může i triviální výměna světelného zdroje stát zdlouhavou, prodražující se činností, vyžadující navíc nestandardní postupy.

Svítidla bývají většinou umístěna na špatně přístupných místech ve velkých výškách. Každý servisní zásah je spojen s použitím vysokozdvižné plošiny, jejíž pronájem stojí nemalé finanční prostředky. V této souvislosti potěší i takové detaily, jako je možnost vyměnit světelný zdroj bez použití nástrojů nebo třeba bezpečnostní odpojovače, zaručující přerušení elektrického okruhu po otevření svítidla.

Při osvětlování reklamních ploch spolupracuje firma Enika.CZ s renomovanými montážními firmami, u kterých je zaručeno, že dodrží disciplínu z hlediska montážních postupů i použitých materiálů. Jen tak je možné garantovat stupeň krytí IP65 udávaný výrobcem v technické specifikaci svítidla a uživateli zaručit

Obr. 1. Umístění světlometu Ray 2 000 W na stožáru tramvajových trolejí; rozdíl v barvě světla uličního osvětlení je zřejmý

ze stavebního hlediska stojí reklamní billboardy. Jde o stavby architektonicky zpravidla naprosto nezajímavé, stroze technické. Nebýt barevných, leckdy i nápaditých reklam, málokdo by ocelovému nebo betonovému monstřu věnoval jediný pohled.

A v tom je právě kouzlo osvětlování reklamních ploch. Světlo je klíčem a nezbytnou podmínkou k tomu, aby reklamní plocha poutala pozornost i v noci. Informace sdělovaná spotřebiteli tak má širší dopad a počet potenciálně „oslovených“ zákazníků je mnohem větší.

Osvětlování reklamních ploch není tak jednoduché, jak by se mohlo na první pohled zdát. Zvláště při osvětlování velkých reklamních ploch vystupuje do popředí otázka nákladů, a to jak přímých, vyjádřených cenou zaplacenou za nákup svítidel a jejich montáž, tak provozních. K tomu je nutné připočítat parametry, které nelze

Obr. 2. Reklama zakrývající lešení při opravě věže u galerie Mánes

Obr. 3. Rozměry gigabillboardu vyniknou v porovnání s osobním automobilem

deklarovanou životnost svítidla a světelného zdroje.

Nákladovou položkou, kterou lze významně ovlivnit, je spotřeba elektrické energie. Zde je možné jít dvěma cestami. První je volba vhodného svítidla a jeho osazení přiměřeným světelným zdrojem. Druhá cesta znamená omezení svícení v době, kdy je sledovanost minimální nebo téměř nulová.

K tomu je ideální využít soumrakové spínače NS 851, které firma Enika CZ vyrábí a dodává na český trh i vyváží do zahraničí. Soumrakový spínač, na rozdíl od časového, sepne elektrické osvětlení, až když intenzita světla dopadajícího na čidlo klesne pod stanovenou mez. Nezáleží na tom, zda je to proto, že je večer, nebo letní bouřka s temnými mraky. Kromě toho lze nastavit délku intervalu, kdy svítidla nebudou svítit. Využitím tohoto intervalu lze snížit spotřebu v době od půlnoci do velmi časných ranních hodin, kdy většina lidí spí a reklamní plocha mnohdy svítí zbytečně.

Podle velikosti nasvětlené plochy a počtu použitých svítidel mohou úspory dosahovat zajímavých hodnot. Nezanedbatelný je i příspěvek k ekologii a šetření energetických zdrojů, což je obzvláště významné v době, kdy vědci varují před nevrátnými změnami klimatu.

Obr. 4. Gigabillboard u slovenské dálnice se spodní řadou třinácti světlometů Leo/A 250 W CR

Na velikosti záleží

V současné době se objevují reklamní plochy stále větších rozměrů: bigboardy, mega a gigabillboardy, na jejichž nasvětlování je třeba používat výkonné světlometry. Realizací má firma Enika.CZ na svém kontě velký počet; vyberme ale několik nejzajímavějších.

Největším svítidlem použitým k nasvětlení reklamních ploch byl světlomet Ray od renomované italské firmy SBP. Jeho použití bylo vynuceno umístěním reklamní plochy a omezenými možnostmi instalace svítidla. Reklamní plocha zakrývala lešení při opravě věže u galerie Mánes v Praze. Vzhledem k tomu, že větší budovy v okolí jsou chráněné památ-

Obr. 5. Celkový pohled na gigabillboard již s reklamním polem

ky, nebylo možné svítidla umístit podle libovůle projektanta, a rozhodující slovo měli památkáři.

Jako schůdné řešení se ukázalo instalování dostatečně výkonného světlometu na sloupu tramvajových trolejí na protější straně. Aby nebyly zkreslovány barvy, byl světlomet typu Ray 2000 W s 60° optikou osazen halogenidovou výbojkou HQI-TS s příkonem 2 000 W vyzařující bílé světlo s teplotou chromatičnosti 5 900 K. V tomto případě byl rozhodujícím kritériem výkon, protože samotné okolí je osvětleno uličním osvětlením vybaveným sodíkovými výbojkami s lehce nažloutlým odstínem světla, které bylo nutné „přesvítit“.

Svítidlo Ray je „vlajková loď“ firmy SBP. Jde o výkonný světlomet primárně určený k osvětlování sportovišť, parkovišť a dalších ploch. Jeho nejvýkonnější verze je možné osadit světelnými zdroji s příkonem až 2 000 W. Samotný světlomet se vyznačuje robustním tělem odlitým pod tlakem z hliníku. Maximální pozornost je věnována odolnosti proti povětrnostním vlivům. V provedení HU je krycí sklo při provozu odolné i proti stříkající vodě, takže světlomet lze namontovat sklem vzhůru. Další specialitou je patentovaný ventil zajišťující vyrovnávání tlaku vzduchu při velkých změnách teploty během provozu svítidla.

Jako doplňkové zdroje světla byly použity 400W světlometry LEO/A 400 CR s příkonem 400 W a asymetrickým rozložením svítivosti, umístěné u paty věže. Světlometry byly osazeny halogenidovými výbojkami HQI-BT 400/D s teplotou chromatičnosti 5 900 K od firmy Osram.

Obr. 6. Použití úsporných lineárních zářivkových svítidel LF4 258 ETRC k nasvícení reklamní plochy

... a na počtu také

Největší zakázkou z hlediska rozměrů osvětlované reklamní plochy byl gigabillboard s rozměry 30 × 12m umístěný na páteřní slovenské dálnici v úseku Bratislava–Trnava u sjezdu na Senec. K osvětlení bylo použito celkem 26 světlometů Leo A 250 W s celkovým příkonem 7,2 kW. Vzhledem k umístění svítidel na čtyřmetrové výložníky před samotnou reklamní plochou bylo nutné použít světlometry s asymetrickým rozložením svítivosti, aby byla plocha osvětlena rovnoměrně. V opačném případě by mohla vznikat

méně osvětlená místa, která by „deformovala“ plochu určenou k umístění reklamního sdělení.

Z trochu jiného soudku je osvětlení reklamní plochy před kulturním domem v Českých Budějovicích, přitom nejde o malou plochu. Klíčem bylo použití trojice lineárních zářivkových svítidel LF4 258 ETRC osazených zářivkami Osram Lumilux s příkonem 58 W a teplotou chromatičnosti 4 000 K.

Díky použití kvalitních zářivkových svítidel bylo možné plochu o rozměrech 2 × 4 m rovnoměrně nasvětlit, a přitom provozní náklady nepřevyšují náklady na svícení v jednom pokoji panelového bytu.

Předností svítidel LF4 je vysoká odolnost proti korozi, stabilita a vysoké krytí i při velkém rozsahu vnějších teplot. Díky tomu jsou uvedené svítidla ideální pro použití v exteriérech a jejich provoz je téměř bezúdržbový. Navíc střízlivý vzhled pouzdra vyrobeného z hliníkového profilu dovoluje instalovat je na fasádách budov bez rozdílu věku nebo účelu jejich využití.

Závěr

Při osvětlování reklamních ploch je možné narazit na nepřeberné množství variant velikostí, tvarů a konstrukčních řešení. Je na projektantovi zvolit optimální řešení s ohledem na zákaznickou požadavky. K tomu je nutné disponovat dostatečným sortimentem svítidel, která umožňují volnost při vypracovávání návrhu osvětlení. Široký výběr svítidel najdete na: <http://www.enika.cz/cz/osvetlovaci-technika.html>

